

NITO

Fremtidig behov for ingeniører

Lise Campbell Lehne

Senior Konsulent, Ipsos Norge

Januar 2019

Oppsummering

Oppsummering - Dagens situasjon

Andelen som mener det er vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører fortsetter å øke, og problemene er relatert til å finne kandidatene og med riktig fagkombinasjon

44 % mener det i dag er meget eller ganske vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører, dette er en signifikant økning på 10 prosentpoeng sammenlignet med 2018. Det er i Kommunesektoren at andelen er høyest. Her svarer 53 % at det er meget eller ganske vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører.

Blant de 44 % som mener at det er vanskelig (meget + ganske) å finne kvalifiserte ingeniører, er det problemet med å finne de kvalifiserte søkerne, at kandidater mangler riktig fagkombinasjon og konkurransen i arbeidsmarkedet som blir nevnt som de viktigste årsakene.

Mangel på kvalifiserte ingeniører fører til at oppgaver ikke blir løst

Blant de som sier at det er vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører sier 30 % at den største konsekvensen av dette er at oppgaver i virksomheten ikke blir løst.

19 % sier at de kjøper konsulenttenester for å løse utfordringen.

Resultatene viser ikke store forskjeller mellom sektorene, bortsett fra for KS Energi hvor vi ser en signifikant større andel (33 %) som sier at de nå øker innsatsen av etter- og videreutdanning av sine ansatte.

Oppsummering - Ansettelse, Etter- og videreutdanning

De viktigste faktorene ved ansettelse er erfaring, personlige egenskaper og riktig fagkompetanse

76 % av de spurte sier at erfaring og kompetanse er den viktigste faktoren ved ansettelser, mens 50 % svarer personlige egenskaper og 35 % svarer fagkombinasjoner.

65 % sier at de ikke er skeptiske til å ansette nyutdannede ingeniører fremfor ingeniører med arbeidserfaring, dette til tross for at erfaring og kompetanse er den viktigste faktoren ved ansettelser.

Skepsisen er enda lavere når det gjelder å ansette ingeniører med synlig minoritetsbakgrunn. 86 % sier at de ikke er skeptiske til dette.

Uformell eller kurs som gir sertifisering er den typen flest har fått tilbud om.

Ikke-formell utdanning eller kurs som gir sertifisering er de typene etter - eller videreutdanning som flest virksomheter har tilbudt i 2018, samtidig som 35 % av de spurte oppgir at de ikke vet eller at bedriften ikke har noe tilbud om etter- og videreutdanning.

Totalt anslår 40 % av deltakerne i undersøkelsen at mellom 10 % og 50 % av ingeniørene benyttet seg av tilbudet de fikk om etter - eller videreutdanning i løpet av 2018. 13 % svarer at Alle i bedriften benyttet seg av tilbudet de fikk.

Oppsummering - Fremtiden

Fortsatt mener ca. halvparten av de spurte at det vil bli behov for flere ingeniører i fremtiden, og Privat sektor uttrykker største behov for ingeniører

49 % av de spurte i årets undersøkelse mener at det vil bli behov for flere ingeniører fremover, mens 48 % antar at behovet vil forbli uendret. Inntrykket av fremtiden har dermed ikke endret seg vesentlig de to siste årene. I likhet med tidligere målinger er det flest som peker på behov for Ingeniører i sine virksomheter (59 %), mens kun 10 % sier behovet vil være størst for Sivilingeniører, og 27 % sier at behovet vil være likt fordelt på Ingeniører og Sivilingeniører.

Resultatene fra undersøkelsen viser at behovet for ingeniører fortsatt er størst innenfor bygg (33 %), mens Elektro, Data og Maskin kommer på de neste plassene. Behovet for spesifikk kompetanse varierer mellom de forskjellige sektorene i undersøkelsen.

Flertallet i undersøkelsen mener det vil bli vanskeligere å finne kvalifiserte ingeniører fremover, og det skyldes primært konkurransen på arbeidsmarkedet

Resultatene viser at 54 % av de spurte tror det vil bli ganske eller meget vanskelig å finne kvalifiserte ingeniører de kommende tre årene. Dette er en signifikant økning fra 2018. Blant disse oppgir 36 % at dette skyldes konkurransen på arbeidsmarkedet.

43 % mener at de vil miste ingeniørkompetanse de nærmeste årene uten at de vil være i stand til å erstatte denne kompetansen. Dette er en signifikant økning sammenlignet med resultatene fra 2018.

Blant de som ikke er bekymret for dette er opplevelsen at det er mange som ønsker å jobbe i bedriften deres i tillegg til gode betingelser og arbeidsforhold.

Bakgrunn og prosjektinformasjon

Bakgrunn

Formål

Formålet med denne undersøkelsen er, som tidligere år, å kartlegge hvordan private og offentlige virksomheter opplever dagens situasjon og hvordan de ser på fremtiden med hensyn til å få dekket sitt behov for ingeniører. Med ingeniører mener vi personer med 2-3 årlig teknologisk høgskoleutdanning.

Kontaktperson NITO: Petter Teigen

Ansvarlig Ipsos: Lise Campbell Lehne, Seniorrådgiver Ipsos Loyalty

Historikk

Undersøkelsen er en oppfølging og videreføring av tidligere undersøkelser gjennomført i 2001, 2004-2019. Alle spørsmålene i årets undersøkelse som er blitt stilt de siste årene, danner sammenligningsgrunnlag i denne rapporten.

Prosjektinformasjon

Metode

Undersøkelsen er blitt gjennomført på bakgrunn av ringelister levert av NITO. Totalt har vi gjennomført 700 intervju i perioden 7. til 24. januar 2019. Alle intervjuene er gjennomført på telefon.

NB! Ved gjennomgang av resultater og sammenligninger fra tidligere år, må man være oppmerksom på det lave antallet intervju i avtaleområdene Spekter og Spekter Helse for 2016, 2017, 2018 og 2019

Gjennomføring

Vi har intervjuet personer som har helt eller delvis ansvar for ansettelse av ingeniører i sin virksomhet.

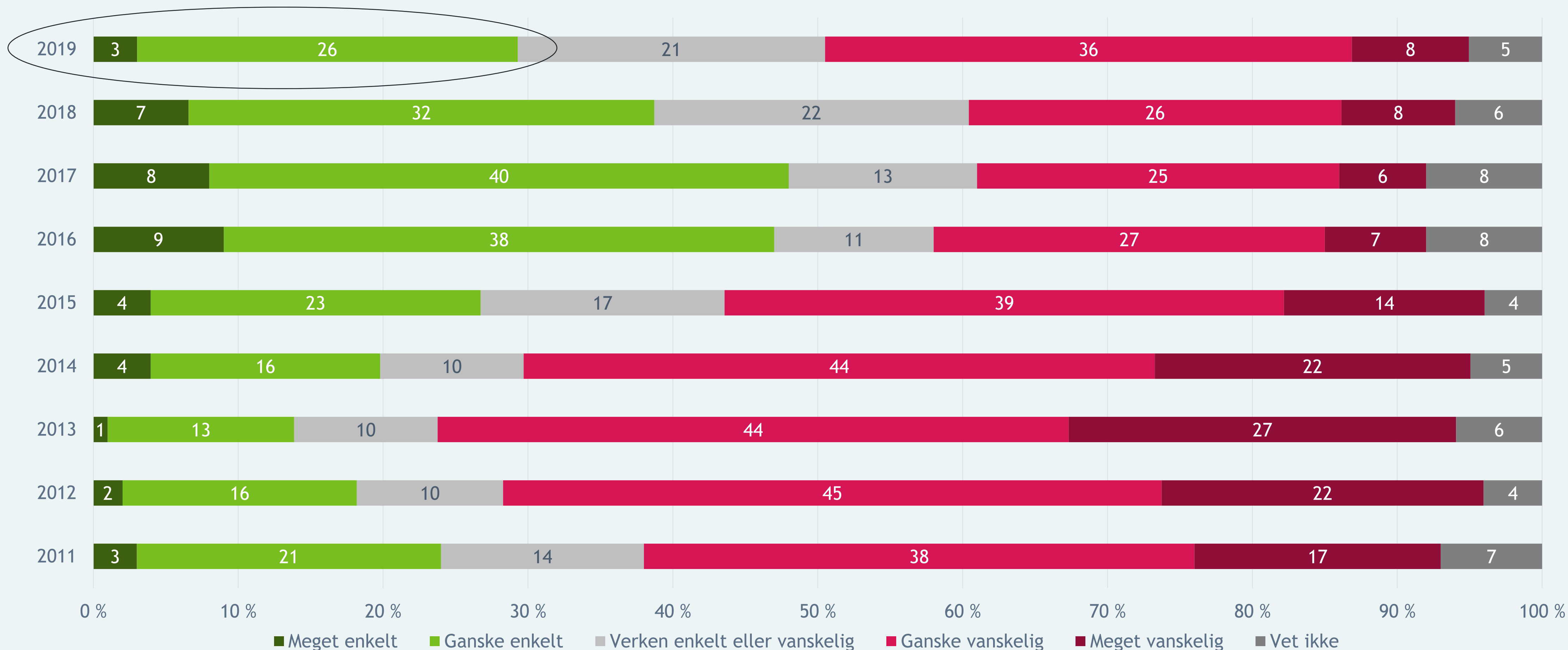
Intervjuene fordeler seg som følger etter avtaleområde/ sektor:

Stat	47 intervju
Kommune	231 intervju
KS Energi	61 intervju
Privat	334 intervju
Spekter	19 intervju
Spekter Helse	8 intervju

Dagens situasjon

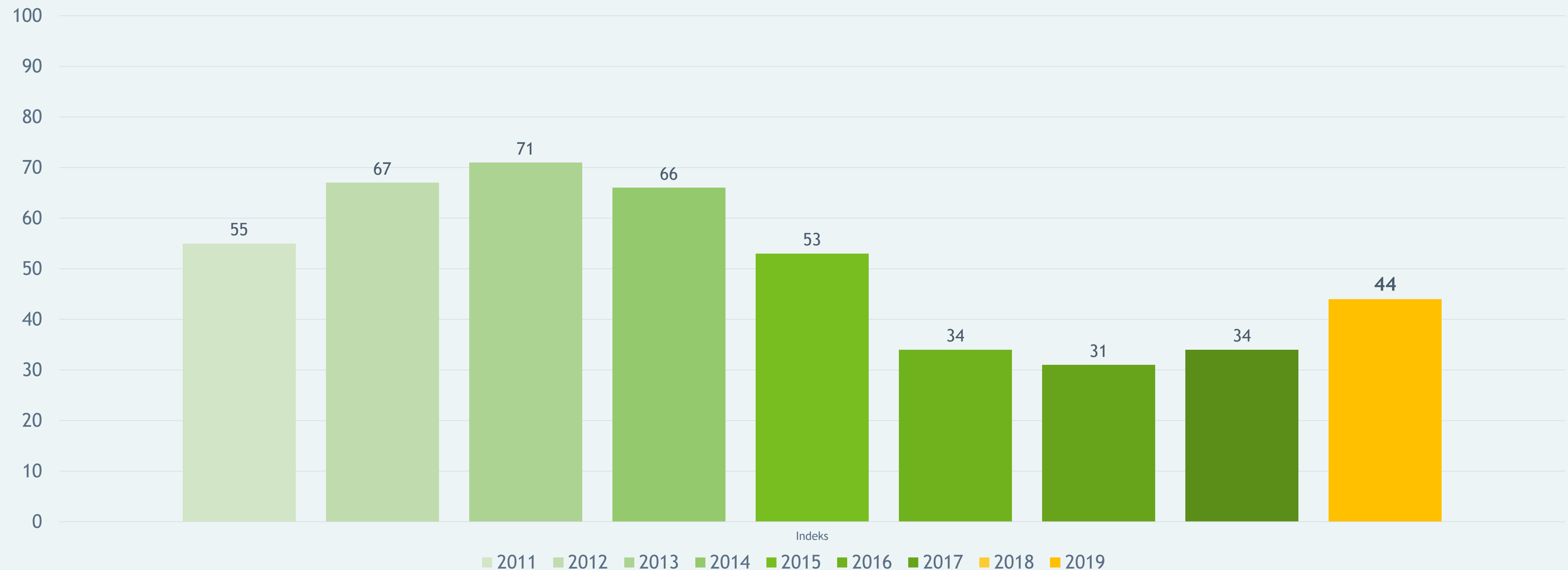
29 % synes det er enkelt å få tak i kvalifiserte ingeniører til sin virksomhet, dette er en signifikant nedgang på 10 prosentpoeng fra 2018

Synes du at det i dag er meget enkelt, ganske enkelt, ganske vanskelig eller meget vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører til din virksomhet?

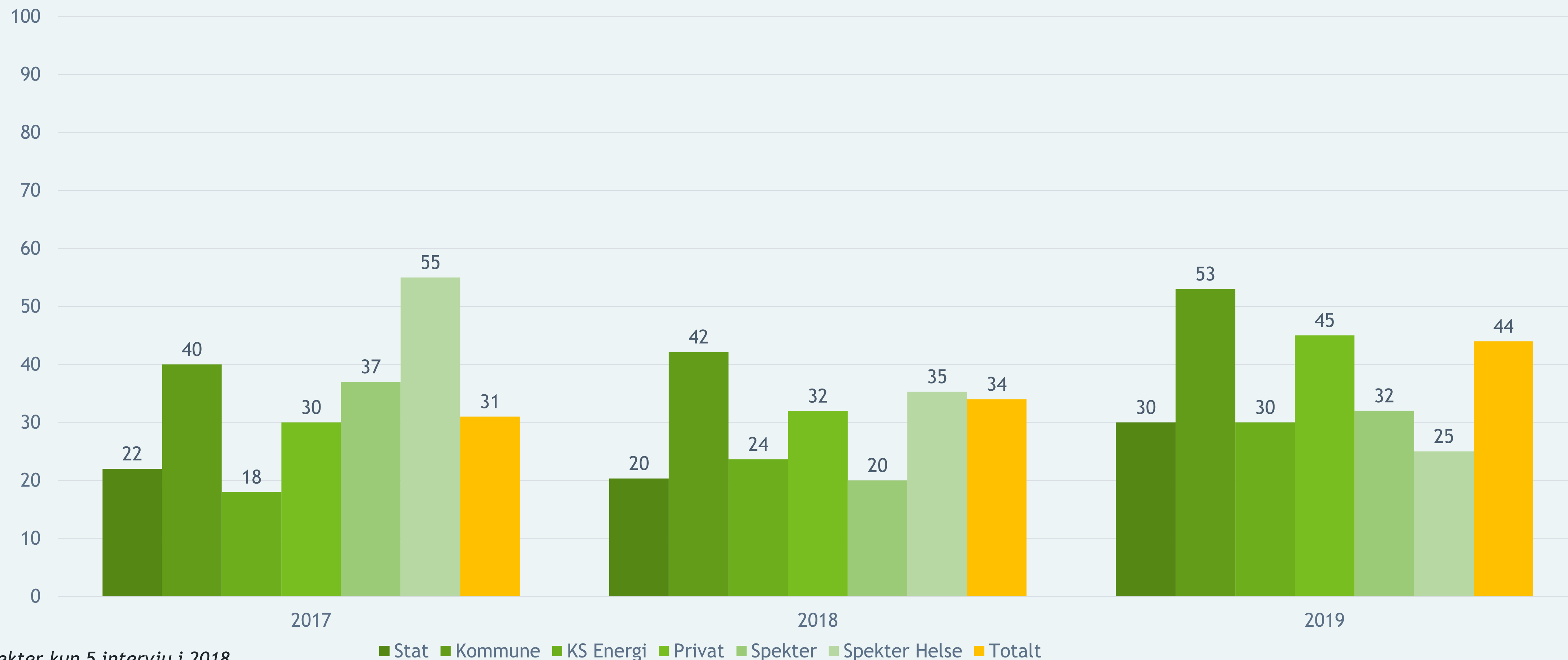
Andelen som mener det er vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører har økt med 10 prosentpoeng siste år, og ligger nå på 44 %

Andel svart litt/meget vanskelig (2004-2007) og ganske/meget vanskelig (f.o.m. 2008):

Kommune sektoren ligger høyst med 53 % som mener det nå er meget/ganske vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører. Signifikant lavest ligger KS Energi og Stat, begge med en andel på 30 % som mener det er meget eller ganske vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører

Andel som synes det er ganske/meget vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører etter sektor/avtaleområde:

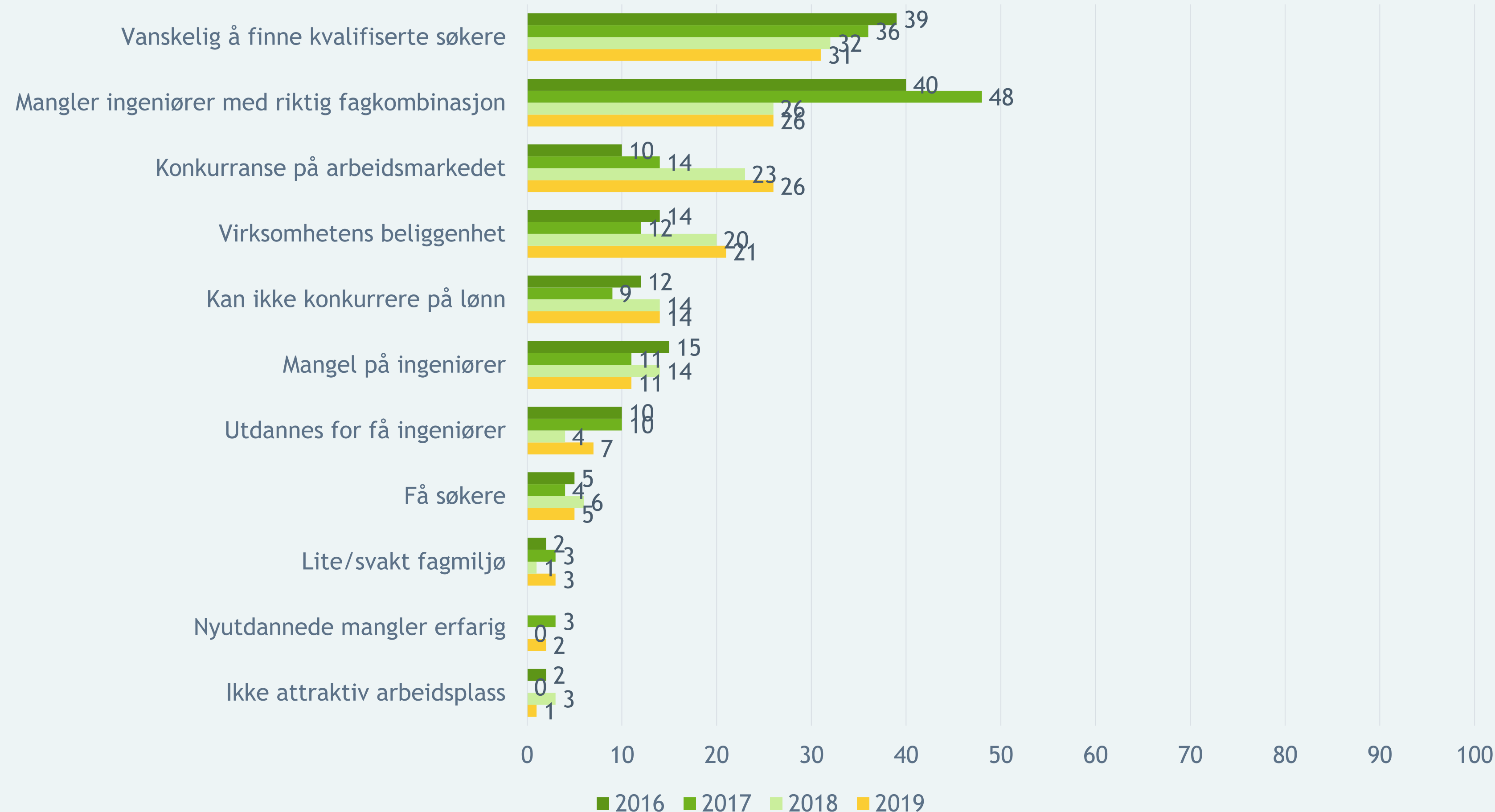

NB! Spekter kun 5 intervju i 2018
Spekter Helse kun 8 intervju i 2019

I likhet med tidligere målinger er generelle kvalifikasjoner og riktig fagkombinasjon de to viktigste årsakene til at det kan oppleves som vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører. Konkurransen på arbeidsmarkedet er også en viktig faktor som har økt med 16 prosentpoeng siden 2016

Base: Synes det er vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører (n=311):

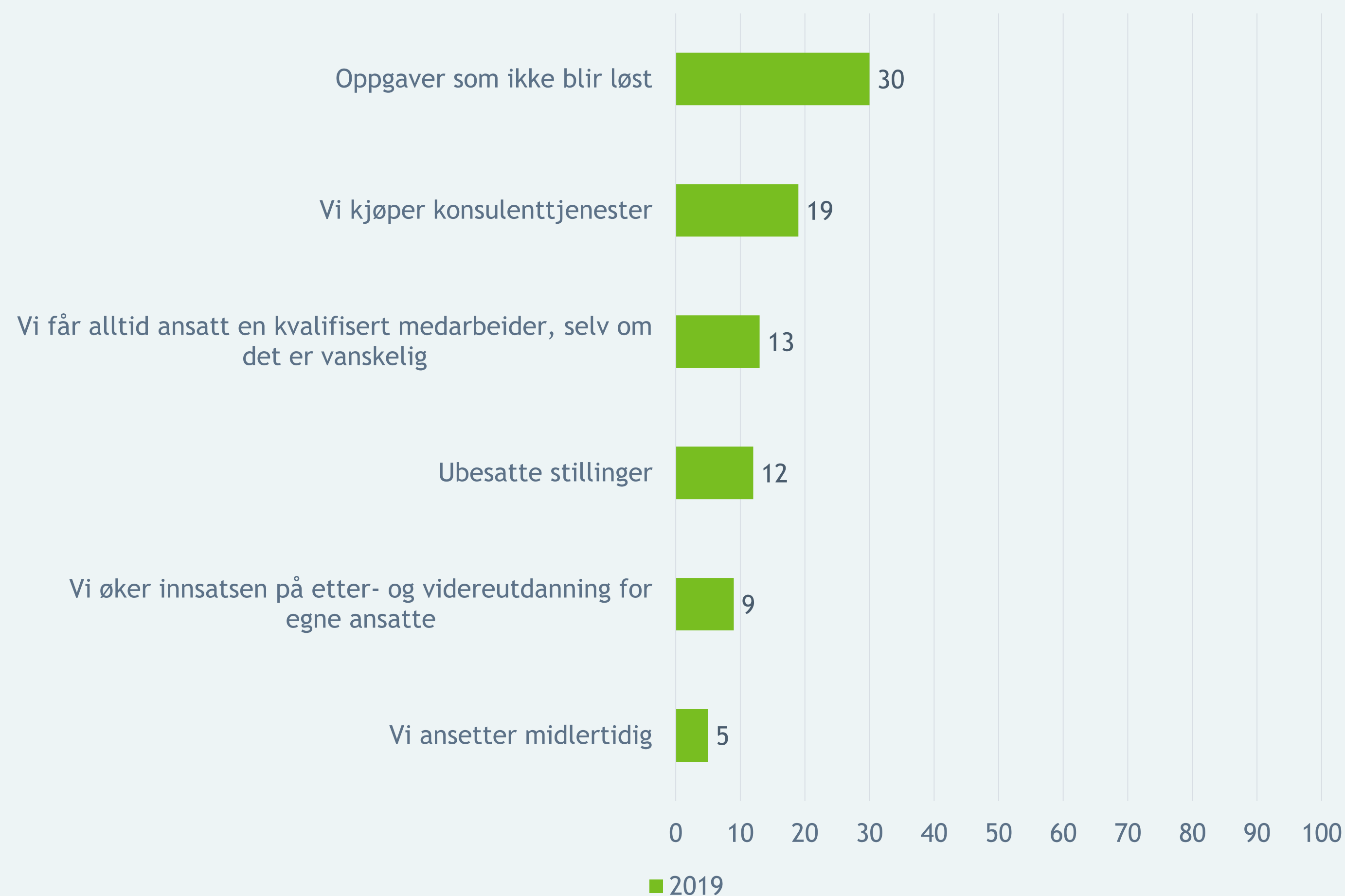
Hva er årsakene til at du synes det er vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører?

Den konsekvensen flest nevner når det gjelder konsekvenser ved ikke å få tak i kvalifiserte ingeniører, er at oppgaver ikke blir løst i virksomheten

Hva blir den største konsekvensen for deres virksomhet at det er vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører?

Base = 311 intervju (Meget/Ganske vanskelig)

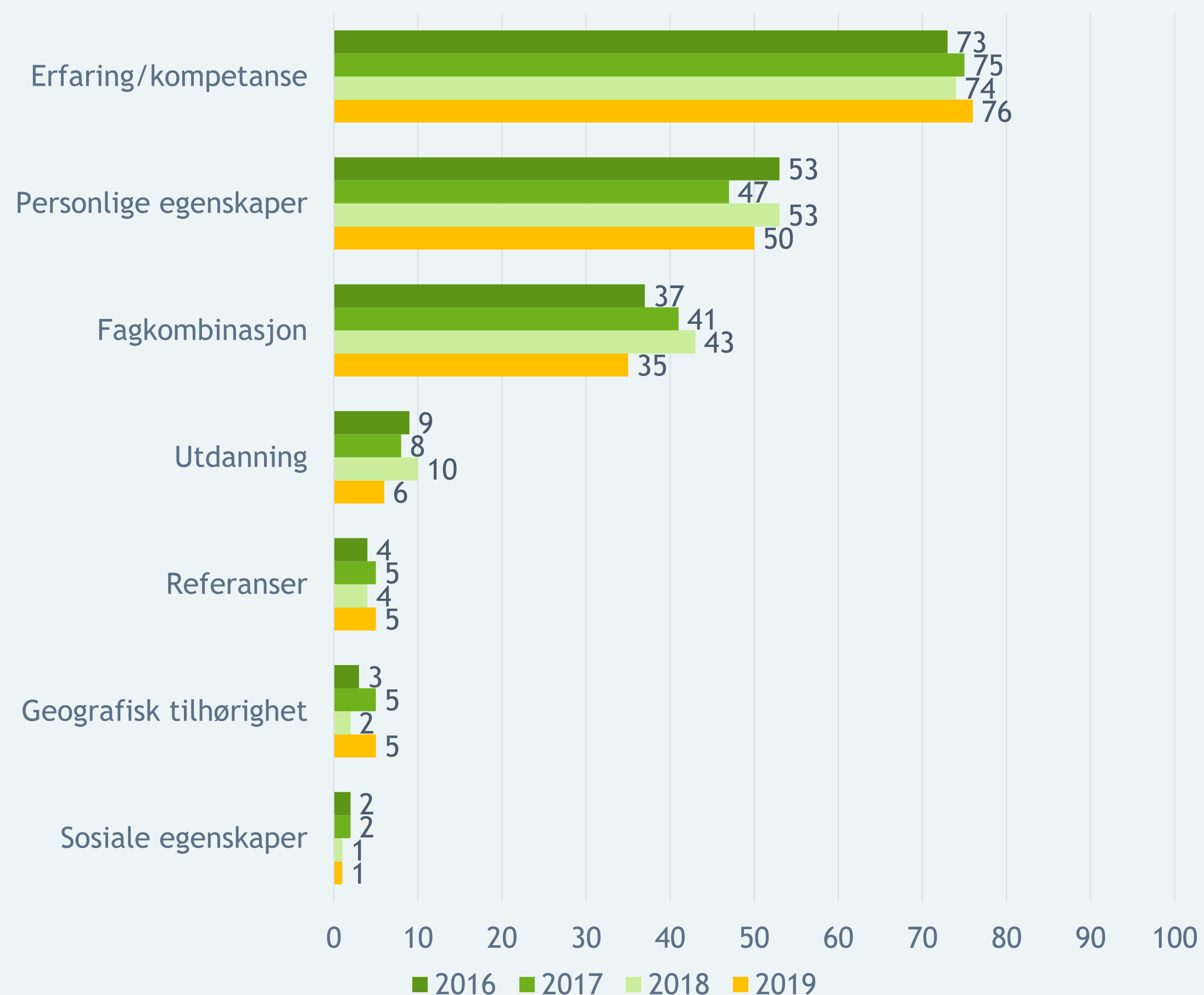

Ansettelse av ingeniører

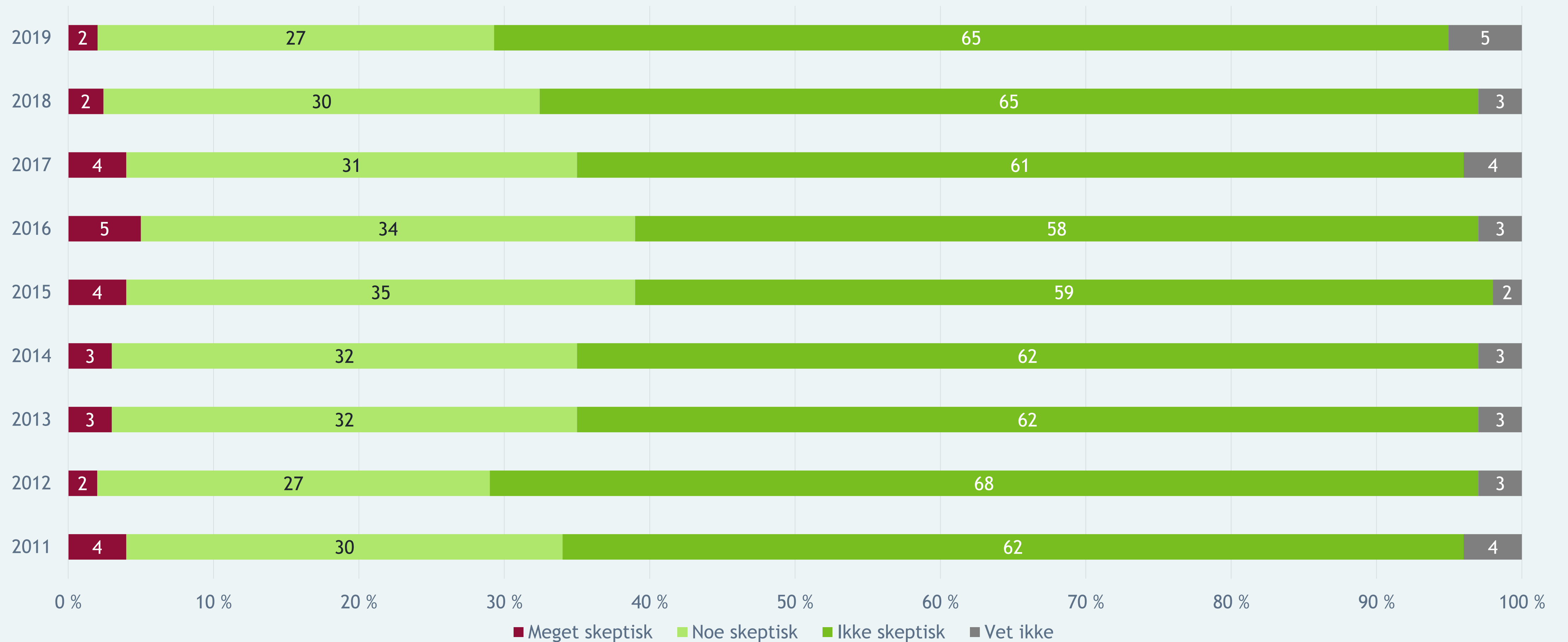
Erfaring/kompetanse, personlige egenskaper og riktig fagkombinasjon er fortsatt de viktigste faktorene ved ansettelse av kandidater

Hvilke faktorer legger dere mest vekt på ved ansettelse av en kandidat?

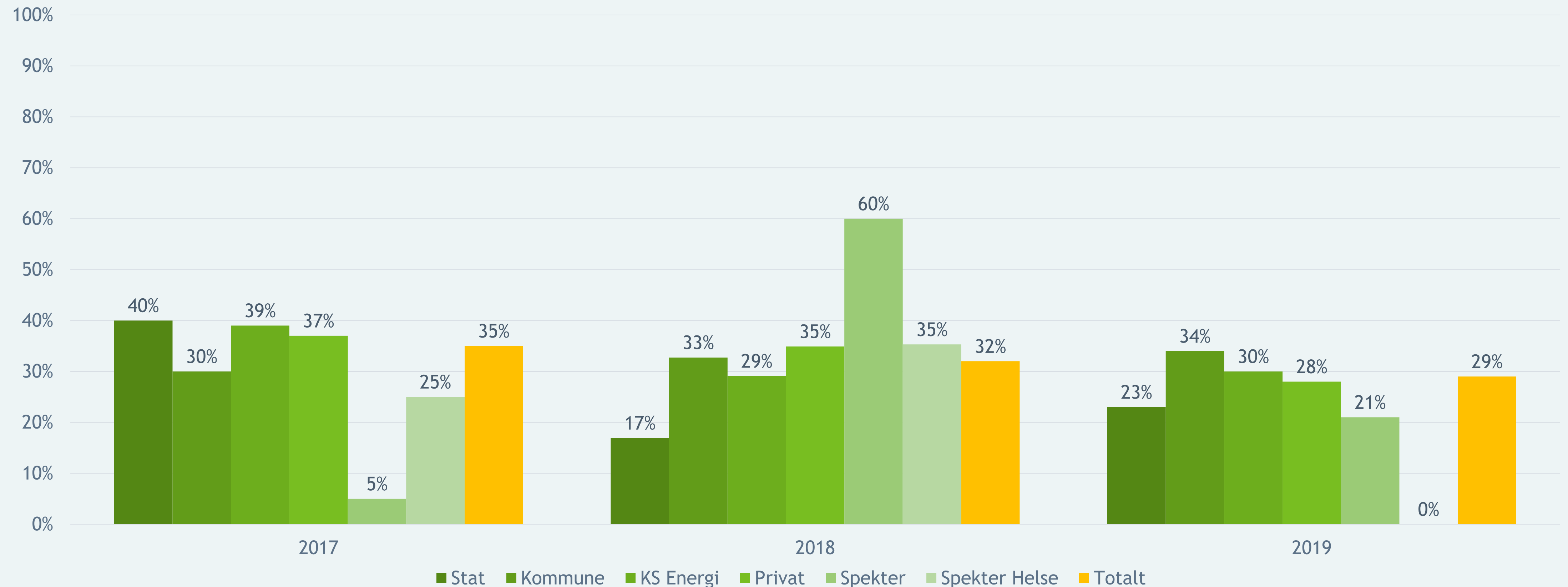
65 % av de spurte oppgir at de ikke er skeptiske til å ansette nyutdannede fremfor ingeniører med arbeidserfaring. Dette er på samme nivå som i 2018

Hvor skeptisk ville du være til å ansette nyutdannede ingeniører fremfor ingeniører med arbeidserfaring?

Ingen store forskjeller mellom sektorene når det gjelder skepsis (meget + noe) til å ansette nyutdannede ingeniører

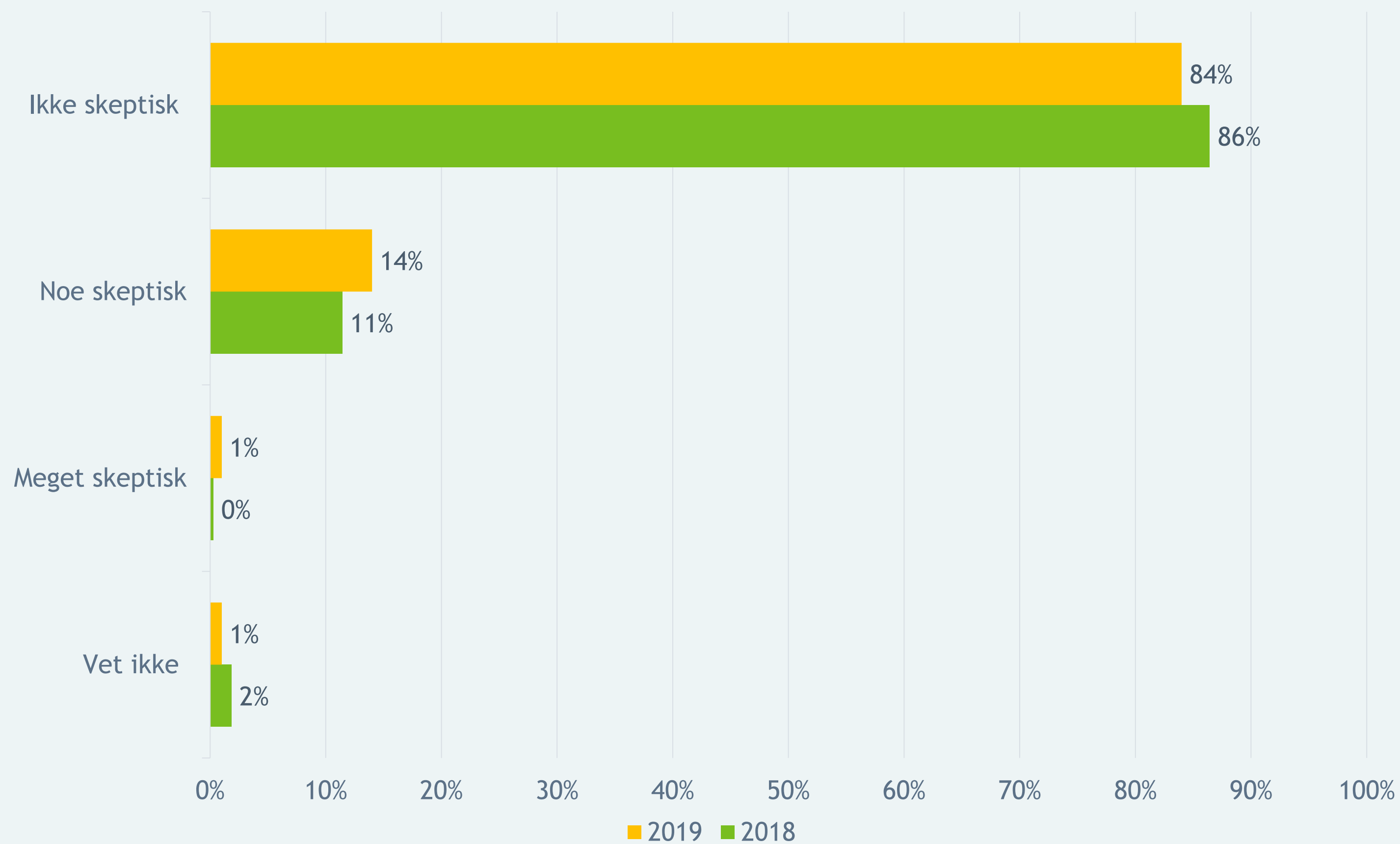
Andel som er meget/noe skeptisk til å ansette nyutdannede ingeniører etter sektor/avtaleområde:

NB! Spekter kun 5 intervju i 2018
Spekter Helse 8 intervju i 2019

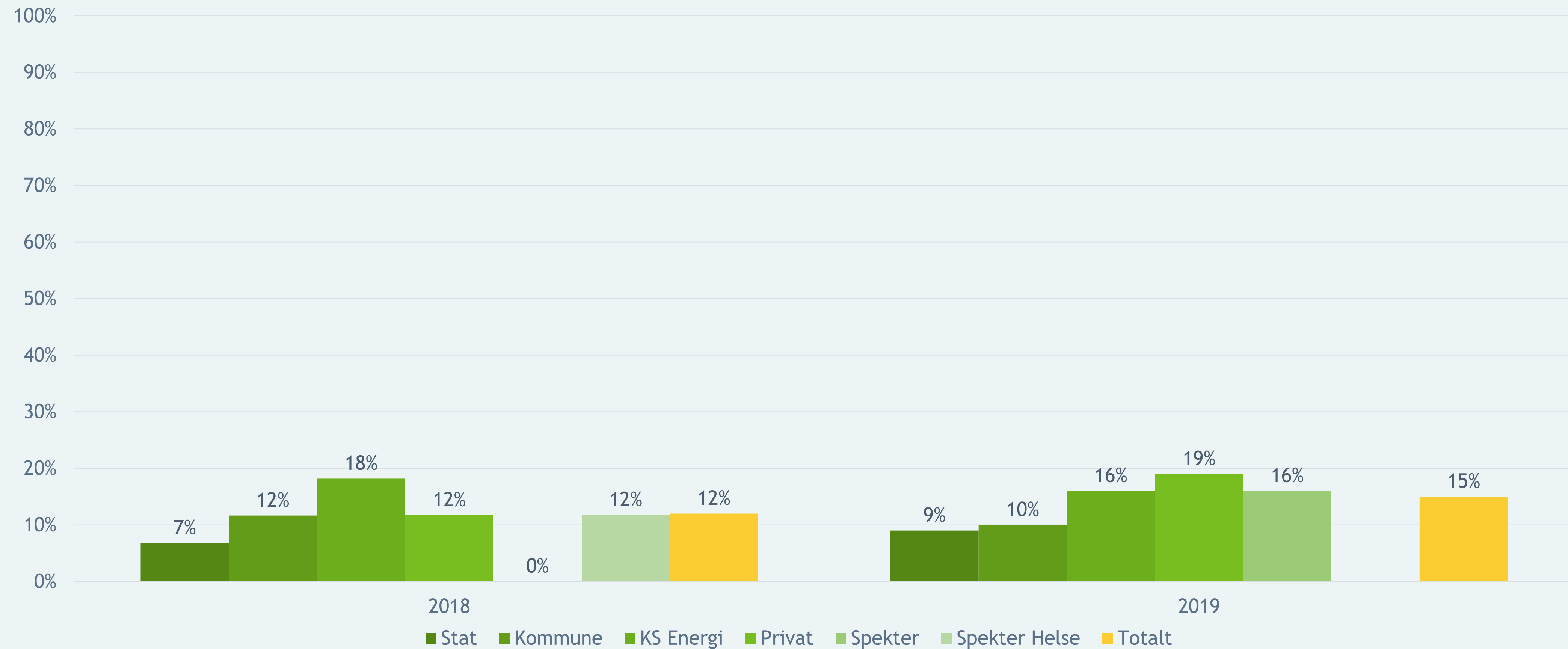
84 % av de spurte oppgir at de ikke er skeptiske til å ansette noen med synlig minoritetsbakgrunn

Hvor skeptisk vil du være til å ansette en ingeniør med synlig minoritetsbakgrunn?

Totalt svarer 15 % at de er skeptiske (meget + noe) til ansettelse av ingeniører med synlig minoritetsbakgrunn. Dette er på samme nivå som i 2018. Skepsisen er størst i Privat sektor

Andel meget/noe skeptisk per sektor

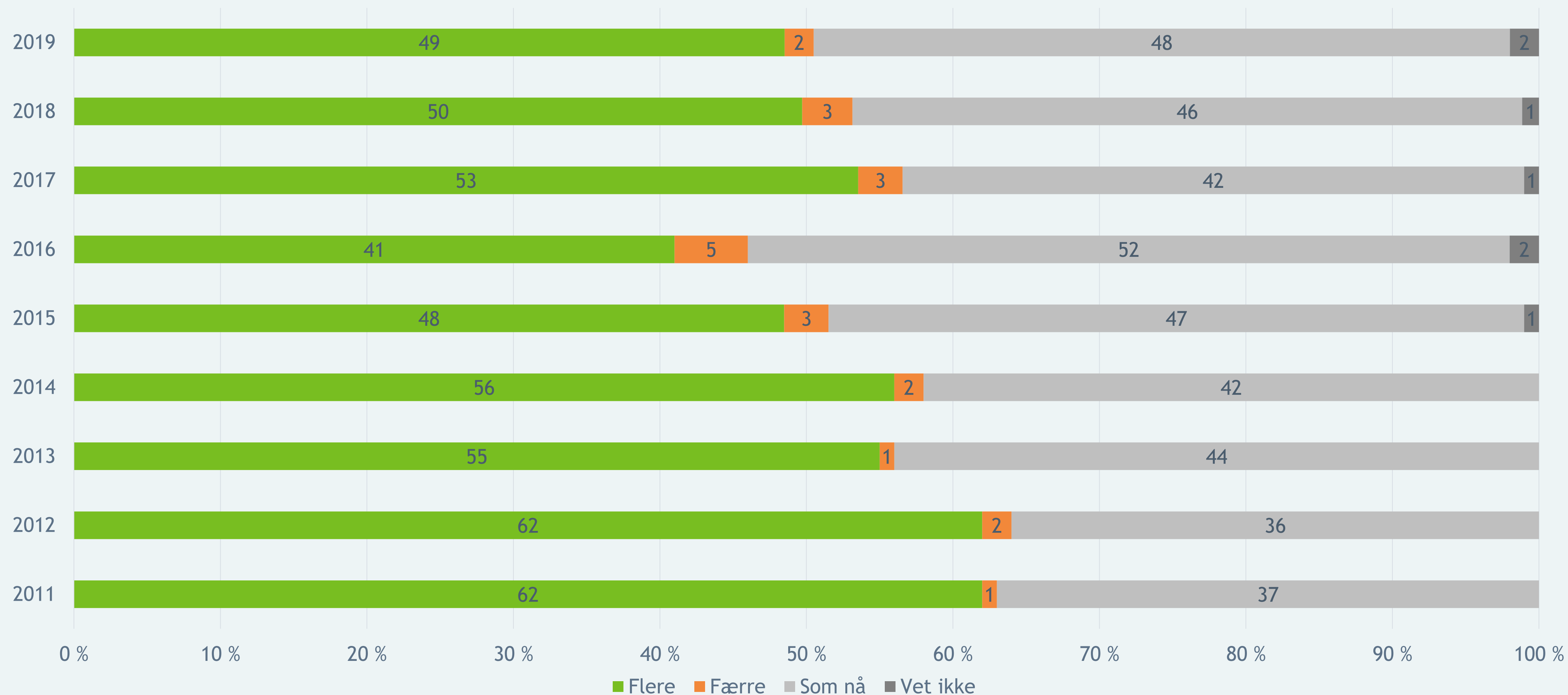

NB! Spekter kun 5 intervju (2018)

Fremtiden

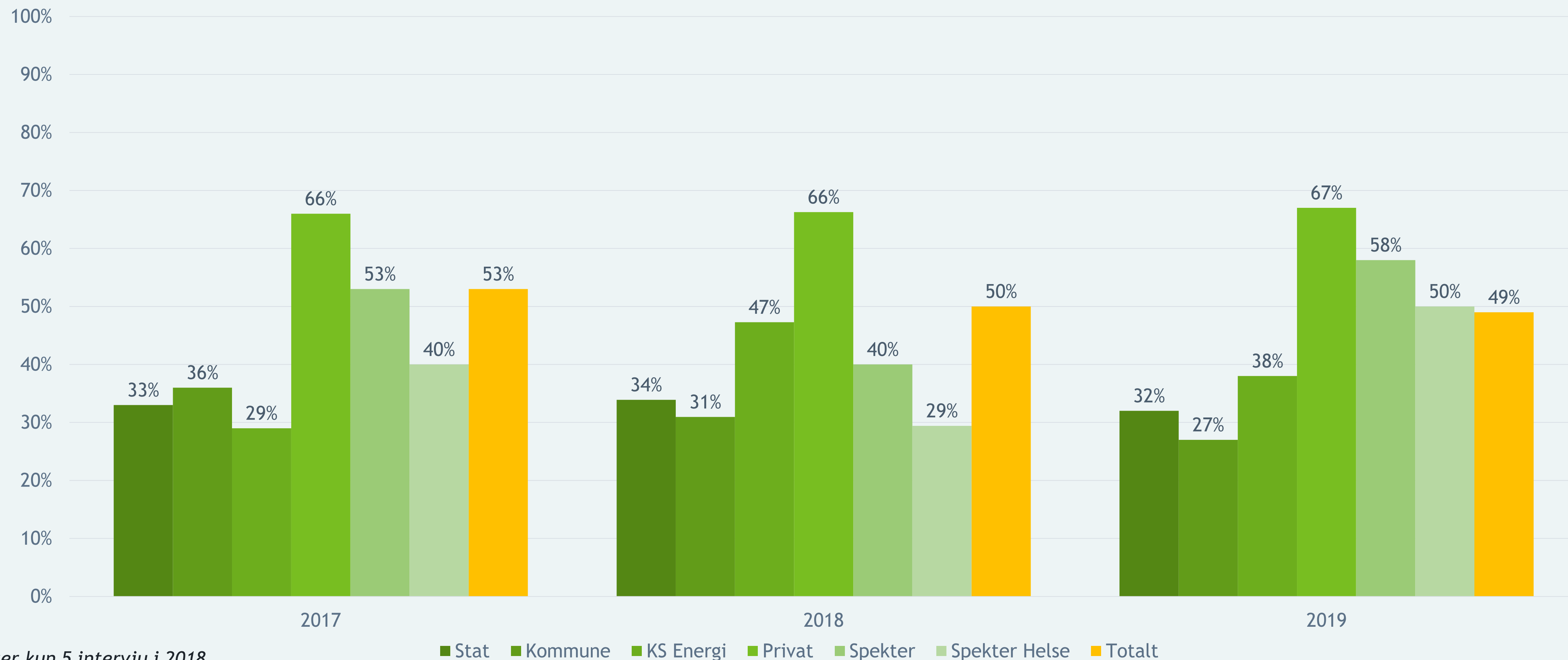
49 % oppgir at det vil bli behov for flere ingeniører fremover - Inntrykket av fremtiden har ikke endret seg vesentlig de siste 3 årene

Hvis vi ser fremover. Tror du at det vil bli behov for flere eller færre ingeniørstillinger i din virksomhet de neste 3 årene, eller tror du antallet vil være det samme som nå?

Behovet for ingeniører er fremdeles størst innen Privat sektor hvor 67 % svarer at de tror det blir behov for flere de neste 3 årene

Andel som tror det vil bli behov for flere de neste 3 årene etter sektor/avtaleområde:

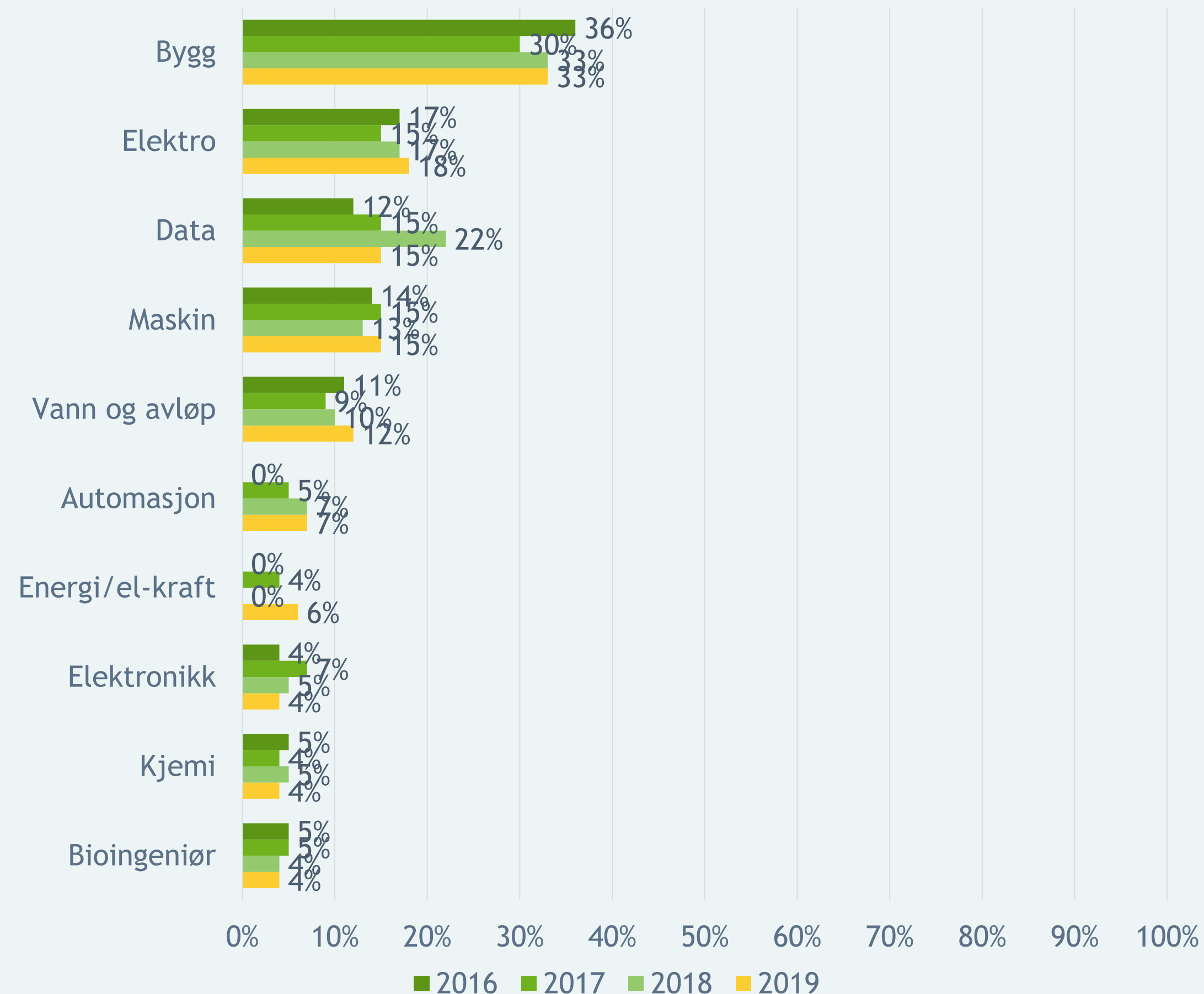

NB! Spekter kun 5 intervju i 2018
Spekter Helse kun 8 intervju i 2019

I likhet med tidligere år er behovet størst for ingeniører til bygg. Behovet for spesifikk kompetanse varierer mellom sektorene

Hvilke typer ingeniører tror du det vil være mest behov for i din virksomhet de nærmeste årene?

Behovet for ingeniører varierer med type kompetanse mellom de forskjellige sektorene i undersøkelsen: Følgende områder viser signifikant høyere innenfor sektoren enn for gjennomsnittet:

Stat: Data, Oppmåling

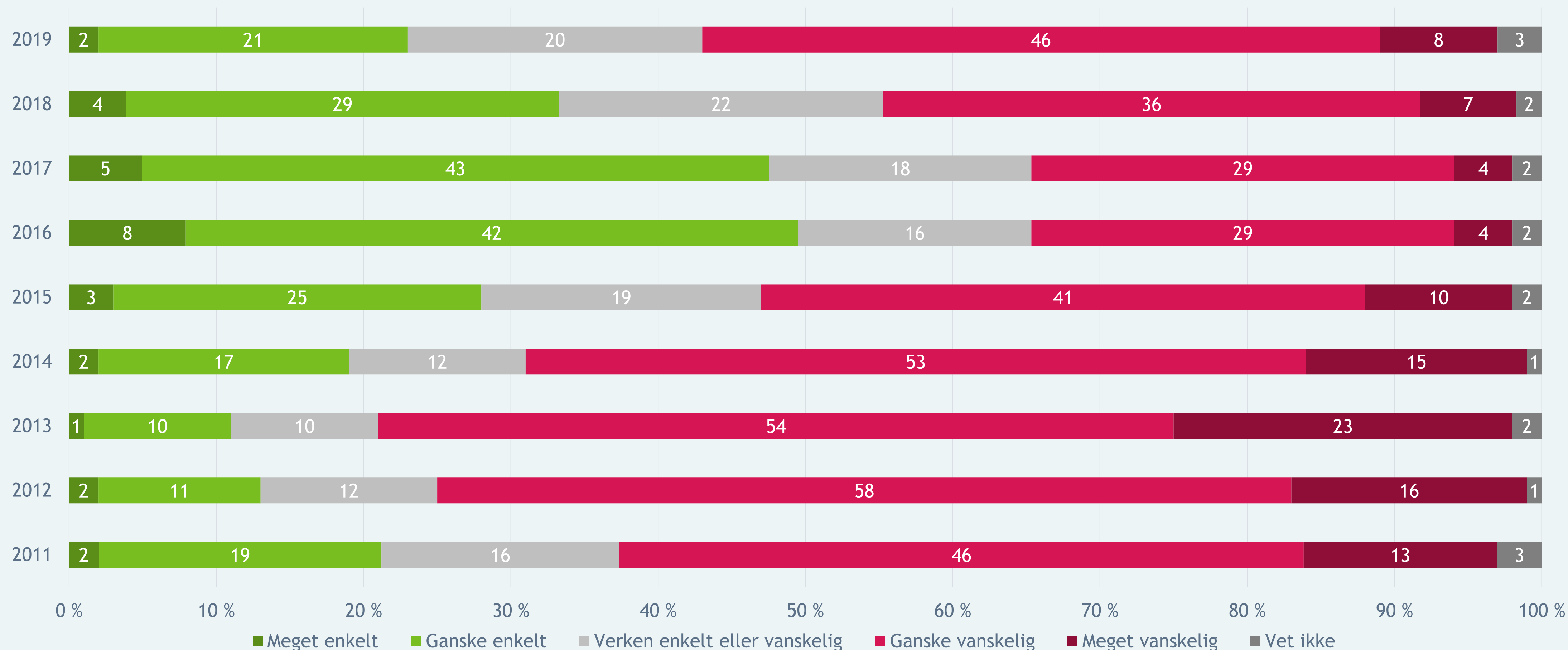
Kommune: Bygg, Veg, Oppmåling, Vann og avløp, Kommunalteknisk, Planlegging og Geodata

KS Energi: Data, Elektro, Energi/El-kraft, Brann og sikkerhet

Privat: Data, Elektro, Elektronikk, Maskin, Kjemi, Automasjon, Energi/el- kraft, Prosessingeniører,

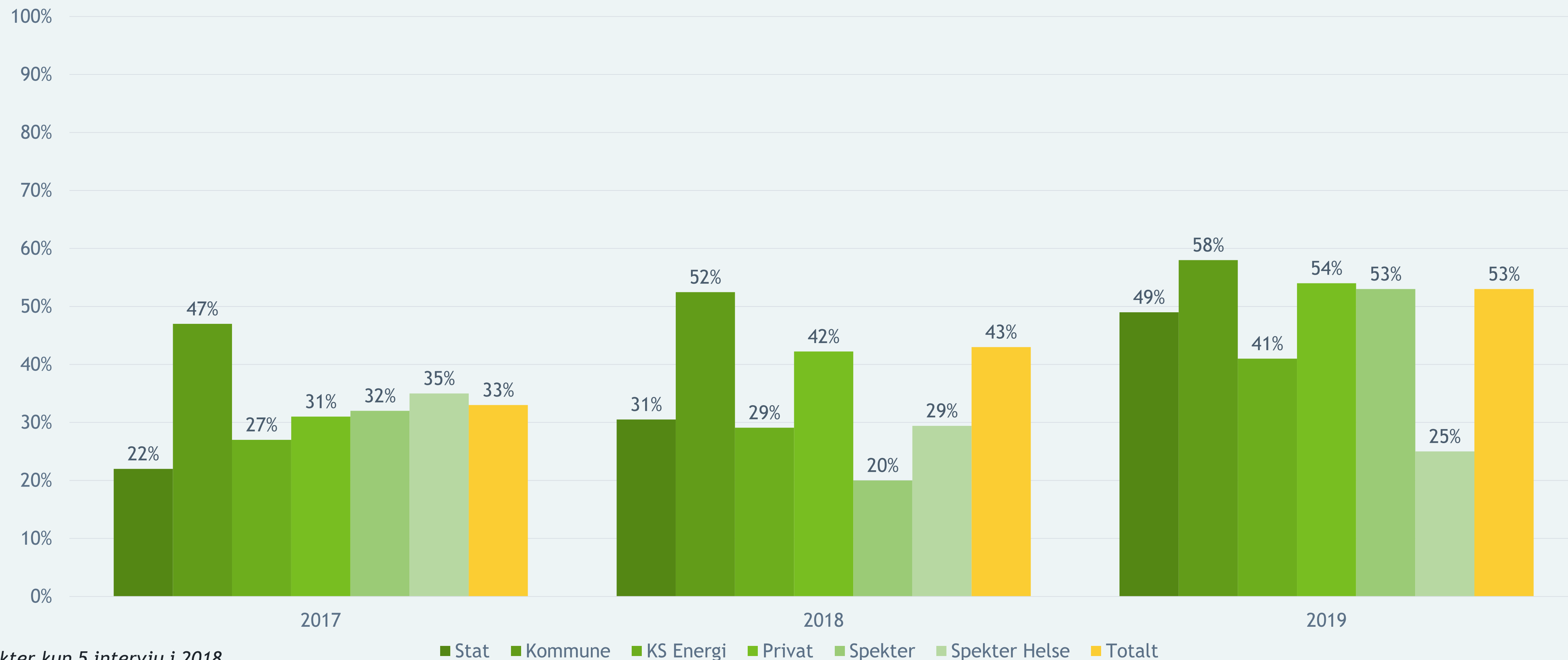
Totalt tror 54 % at det vil være ganske eller meget vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører til sin virksomhet de nærmeste 3 årene. Dette er en signifikant økning på 11 prosentpoeng fra 2018

Tror du det vil være meget enkelt, ganske enkel, ganske vanskelig eller meget vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører til din virksomhet i løpet av de neste 3 årene?

Resultatene viser at KS Energi er den sektoren som er minst bekymret når det gjelder å få tak i kvalifiserte ingeniører de nærmeste årene

Andel som synes det er ganske/meget vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører de nærmeste årene etter sektor/avtaleområde:

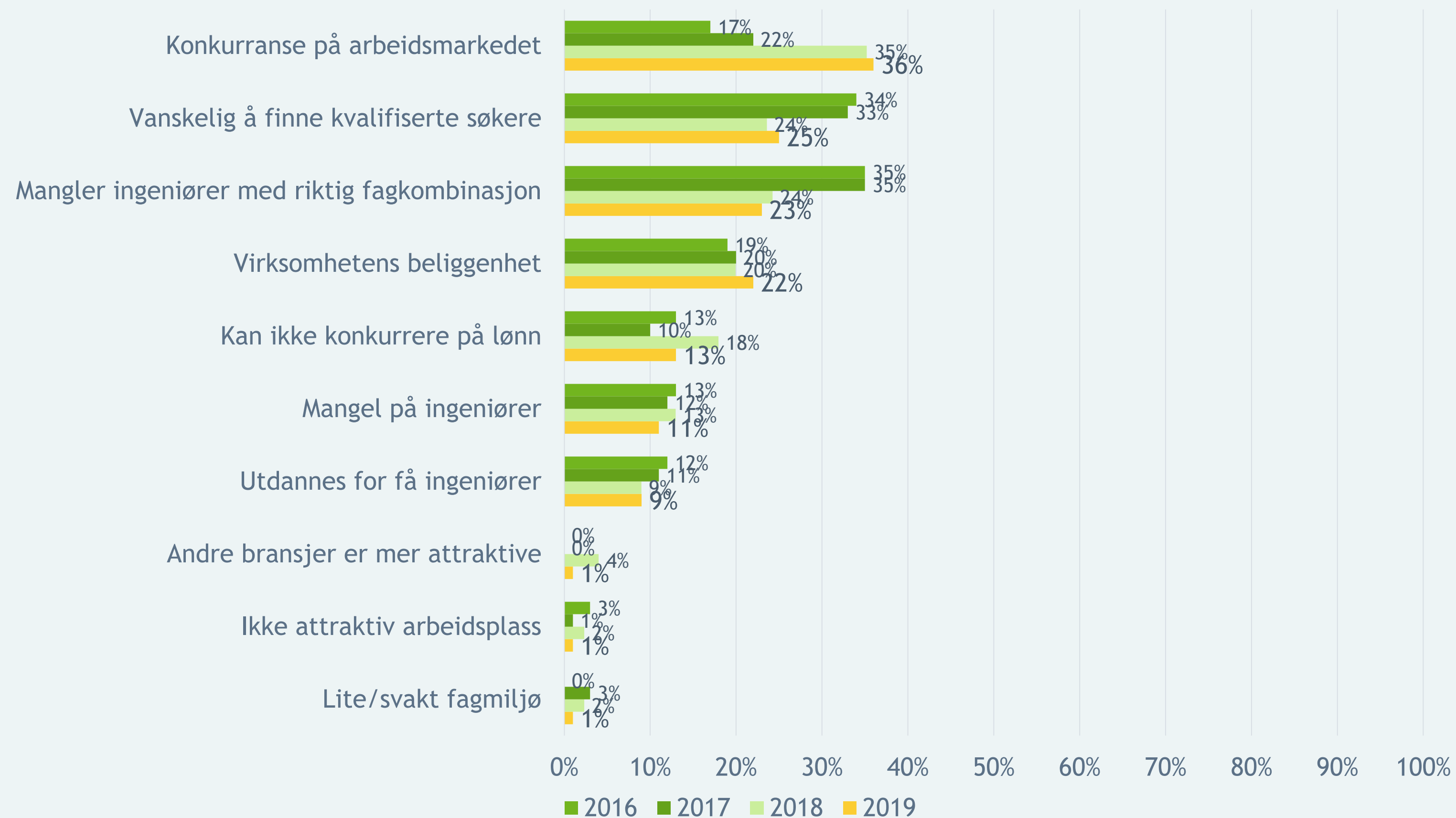

NB! Spekter kun 5 intervju i 2018
Spekter Helse kun 8 intervju i 2019

Blant de som mener det vil bli vanskeligere å finne kvalifiserte ingeniører, oppgir flest (36 %) at dette skyldes konkurranse på arbeidsmarkedet. Dette er på samme nivå som i 2018

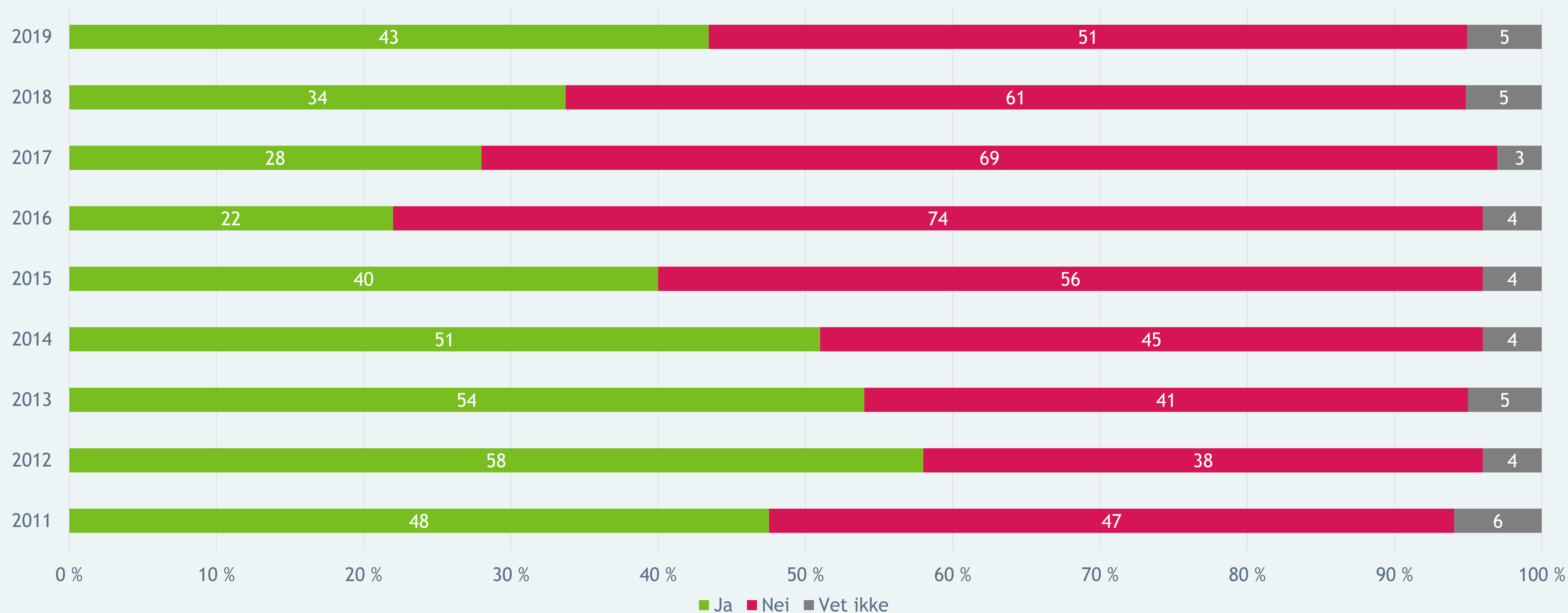
Base: tror det vil bli vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører neste 3 år:

Hvorfor tror du det vil bli vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører til din bedrift i løpet av de neste 3 årene?

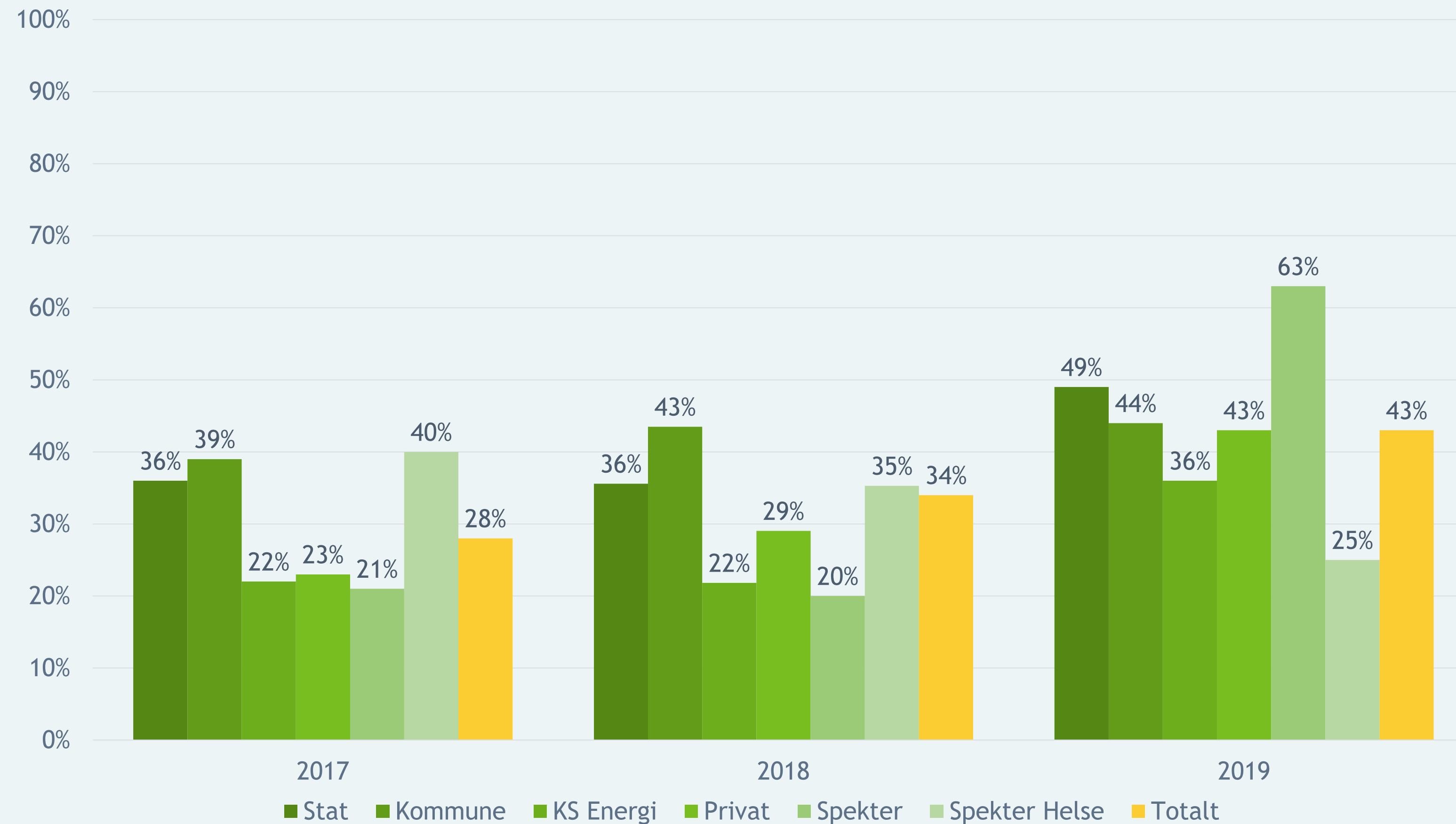
43 % oppgir at de tror de vil miste ingeniørkompetanse de nærmeste årene. Andelen fortsetter å øke, og siste år med 9 prosentpoeng

Ser du for deg at dere kan miste ingeniørkompetanse de nærmeste årene, dvs. at ingeniører slutter eller går av med pensjon uten at dere er stand til å erstatte denne kompetansen?

Det er økning i andelen som tror de vil miste ingeniørkompetanse, med variasjonene mellom sektorene er ikke signifikante

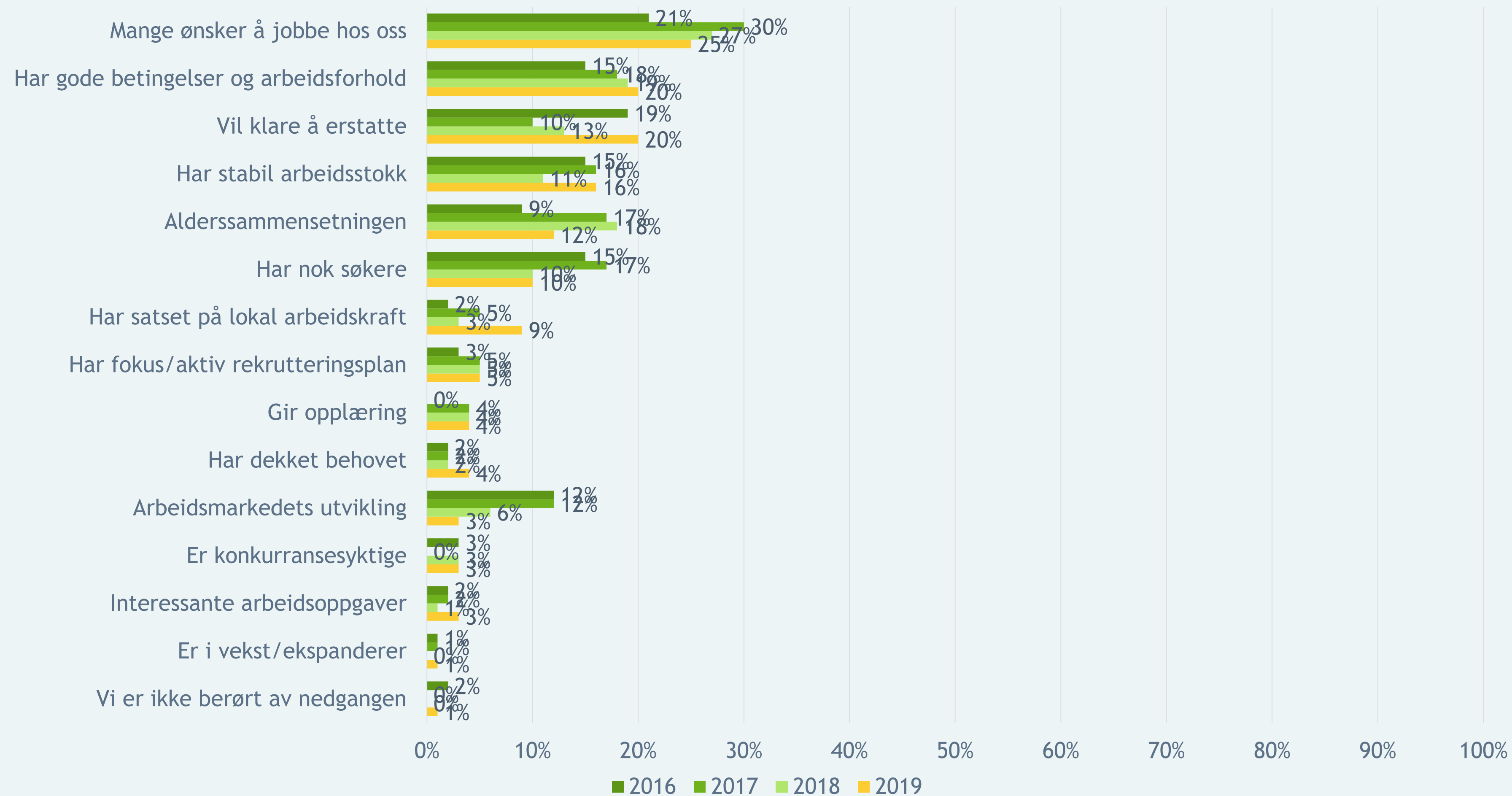
Andel som tror de vil miste ingeniørkompetanse nærmeste årene etter sektor/avtaleområde:

NB! Spekter kun 5 intervju i 2018
Spekter Helse kun 8 intervju i 2019

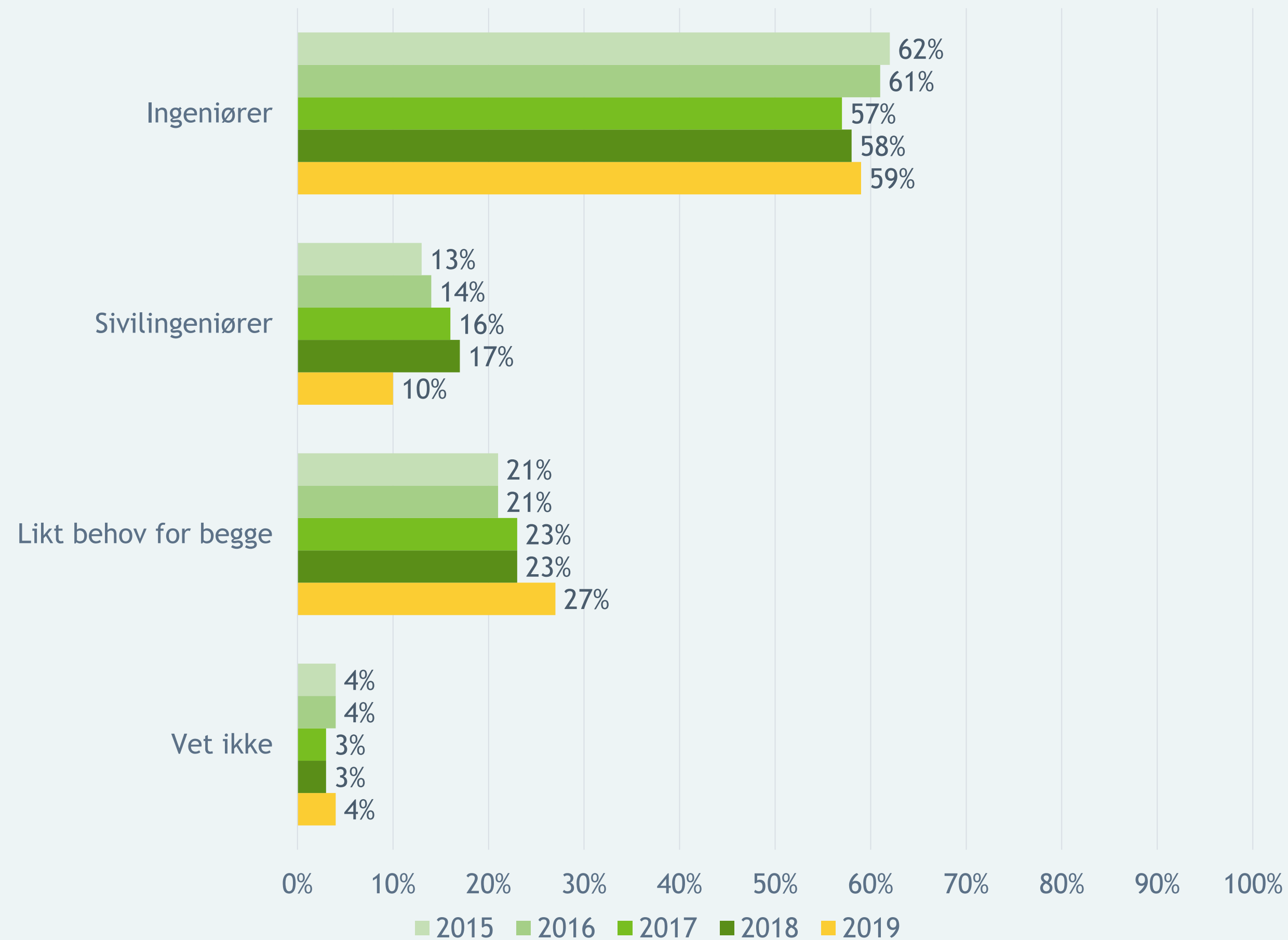
I likhet med tidligere år er firmaets attraktivitet og gode betingelser og arbeidsforhold som er viktigste årsaker til at man ikke tror at en vil miste ingeniørkompetanse

Base: Tror ikke de vil miste ingeniørkompetanse de nærmeste årene n=360 (2019):
Hva er årsakene til at du ikke ser for deg at dette kan skje?

I likhet med 2018, oppgir også i år majoriteten av de spurte at det fremover vil være størst behov for ingeniører i deres virksomhet

Vil behovet (fremover) være størst for ingeniører eller sivilingeniører i din virksomhet?

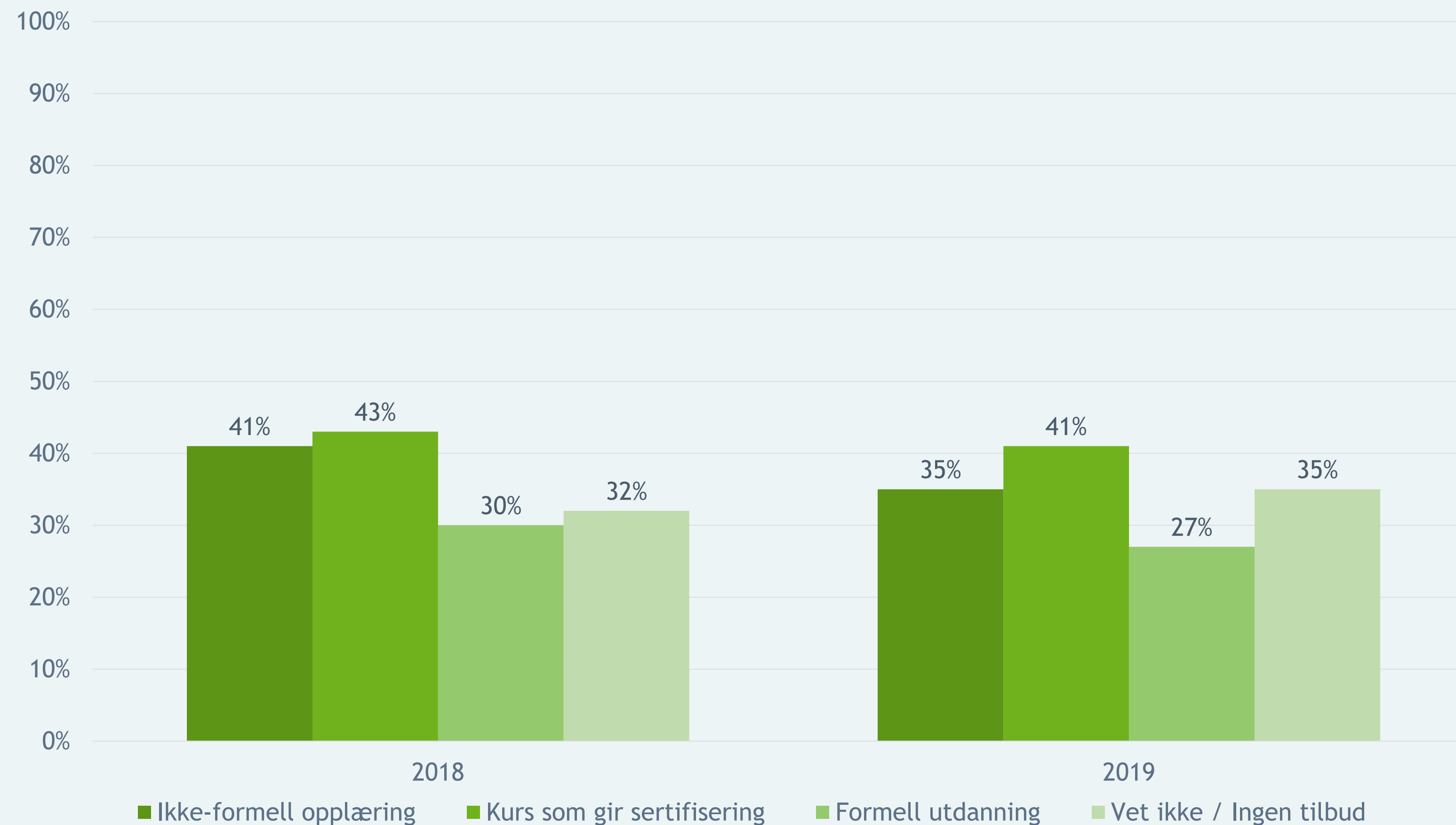
Det er spesielt innen Kommunal sektor de fremhever behov for ingeniører (65%), samtidig som det Private uttrykker spesielt behov for sivilingeniører (15 %) og begge deler (32%).

Etter- og videreutdanning

Som i 2018 er det Ikke-formell utdanning eller kurs som gir sertifisering de fleste får tilbud om. 35 % svarer at de ikke vet/eller at det ikke blir gitt noen tilbud om etter/videreutdanning

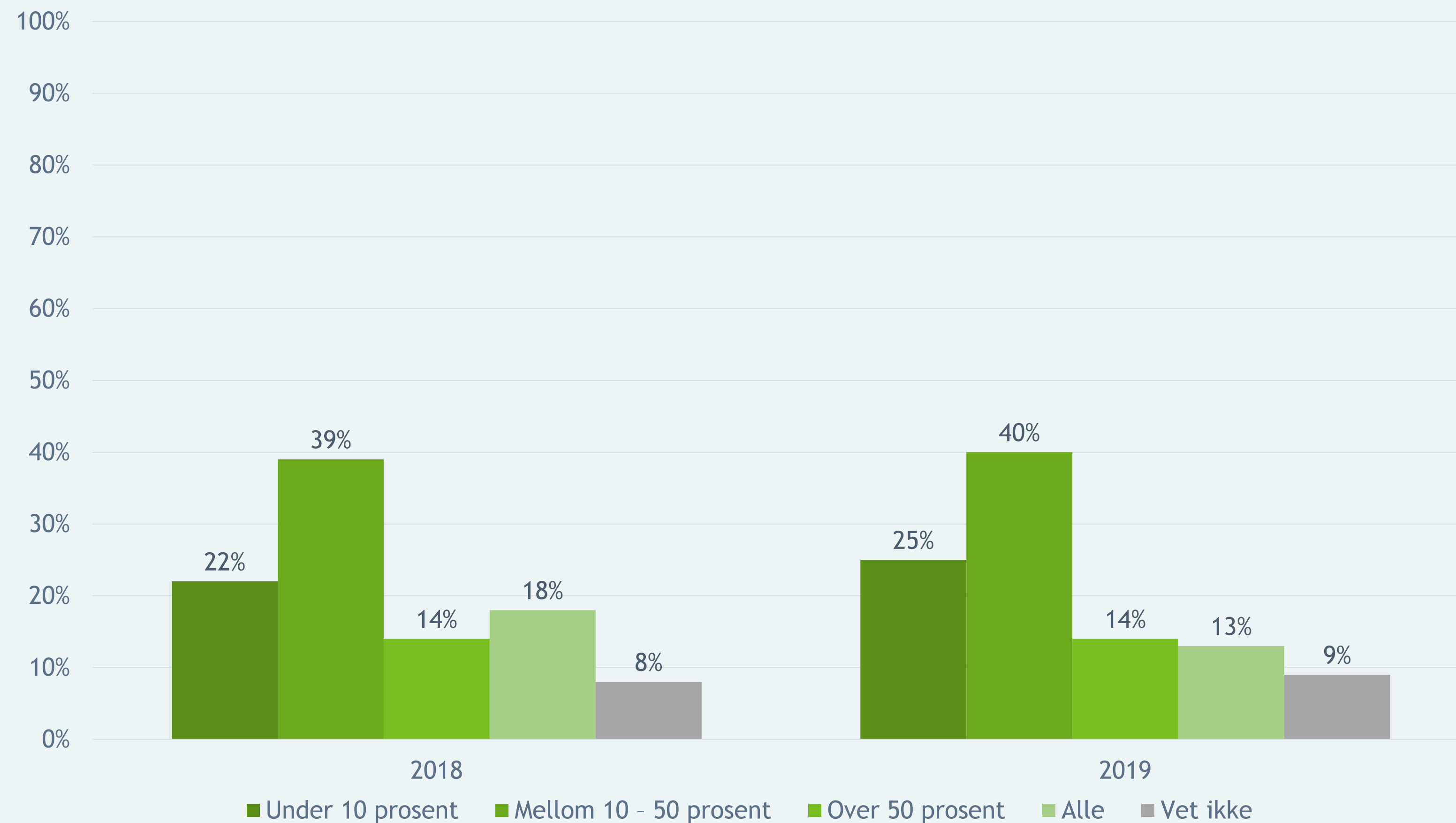
I løpet av 2018, har din bedrift tilbudt eller tilrettelagt for etter- og videreutdanning av ingeniører i form av:

Resultatene viser små forskjeller mellom de forskjellige sektorene, bortsett fra innenfor Statlig sektor hvor signifikant flere enn totalen får tilbud om Ikke-formell utdanning (49%).

13 % oppgir at alle som fikk tilbudet tok det i bruk i 2018. 40 % oppgir at mellom 10-50% av ingeniørene tok tilbudet i bruk

Hvor stor andel av ingeniørene tok i bruk et slikt tilbud i løpet av foregående år?

Resultatene viser små forskjeller mellom de forskjellige sektorene,

Kontakt Ipsos

Lise Campbell Lehne

Senior Konsulent

Ipsos

✉ Lise.Lehne@ipsos.com

📞 +47 959 91 821